

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2Ek/32/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117217932
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Svetlana Novysedláková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6117217932.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnom konaní oprávnenej B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. P. XXX, právne zastúpená JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, advokátom, Štúrova 17, 031 01 Liptovský Mikuláš proti povinnému Q. V., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX R. W. P., právne zastúpený JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín, o vymoženie 16.250,- eur s prísl., vedenom súdnym exekútorom Františkom Radzom, Exekútorský úrad Dolný Kubín, Radlinského 1728/47, 026 01 Dolný Kubín, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, o sťažnosti oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Ek/32/2017 zo dňa 14.02.2018 takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Ek/32/2017 zo dňa 14.02.2018 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. V právnej veci účastníkov tunajší súd uznesením sp. zn. 2Ek/32/2017 zo dňa 14.02.2018, ktoré vydal vyšší súdny úradník, exekúciu zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že povinný sa návrhom na zastavenie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi dňa 11.07.2017 domáhal zastavenia exekúcie z dôvodu v zmysle § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, keď v návrhu podanom prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016, ktoré nadobudlo v časti výroku I. právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.07.2016, v zmysle ktorého sa oprávnená zaviazala povinnému zaplatiť sumu 35.000,- eur do 30 dní odo dňa zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom zmiaru formou záznamu. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 03.08.2016 postúpil povinný pohľadávku vo výške 35.000,- eur na spoločnosť Lamad, s.r.o., zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 03.08.2016 postúpila spoločnosť Lamad, s.r.o. pohľadávku vo výške 35.000,- eur na spoločnosť BIOTON, a.s. a následne zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.05.2017 postúpila spoločnosť BIOTON, a.s. pohľadávku vo výške 35.000,- eur na povinného. Uvedená pohľadávka nebola splnená ani len čiastočne. V súlade s ust. § 580 a nasl. OZ ku dňu 12.06.2017 povinný vykonal jednostranné započítanie vzájomných pohľadávok oprávnenej a povinného. Pohľadávka oprávnenej vznikla titulom výroku I. uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7C/44/2016 zo dňa 05.04.2017, ktorým bol schválený zmiar tak, že povinný je povinný zaplatiť oprávnenej sumu 16.250,- eur najneskôr do 45 dní od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiaru. Kompenzačnú námietku zaslal povinný na adresu oprávnenej dňa 12.06.2017, ktorá ju dňa 14.06.2017 prebrala. Týmto povinný tvrdil, že peňažná pohľadávka oprávnenej, ktorá je predmetom tohto exekučného konania, zanikla jednostranným započítaním v celom rozsahu.

3. Oprávnená so zastavením exekúcie nesúhlasila, keď vo vyjadrení podanom prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že povinný nepreukázal, že by existoval dôvod na zastavenie exekúcie, nakoľko pohľadávka, ktorá je predmetom exekučného konania, započítaním peňažnej pohľadávky

zo strany povinného vôbec nezanikla. Povinný odvodzuje svoju pohľadávku z vyššie spomínaného uznesenia, ktorým súd schválil zmiernie medzi oprávnenou a povinným vo veci vypořádania ich bezpodielového spoluvlastníctva. V zmysle predmetného uznesenia je oprávnená povinná vyplatiť povinnému sumu 35.000,- eur z titulu vypořádania nehnuteľností patriacich do ich bezpodielového spoluvlastníctva do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Oprávnená poukázala na to, že príslušný Okresný úrad Dolný Kubín, katastrálny odbor rozhodnutie o povolení vkladu nevydal a z uvedeného dôvodu oprávnenej nezačala plynúť 30 dňová lehota na zaplatenie sumy 35.000,- eur. Týmto sa peňažná pohľadávka povinného nemohla stať splatnou a teda ani spôsobilou na započítanie.

4. Na výzvu súdu na predloženie právoplatného rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam povinný uviedol, že žiadosti súdu nie je možné vyhovieť, nakoľko údaj do katastra nehnuteľností bol zapísaný formou záznamu v zmysle ust. § 34 a nasl. katastrálneho zákona. Pokiaľ katastrálny odbor zapisuje práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností formou záznamu, nevydáva o tom žiadne rozhodnutie. Pokiaľ z obsahu uznesenia vyplýva, že oprávnená mala povinnosť zaplatiť povinnému náhradu za odstupujúci podiel na BSM v určitej lehote od povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ide o zrejmu nesprávnosť vo formulácii súdneho zmiernie. Uvedenú nepresnosť sa povinný snažil odstrániť návrhom na vydanie opravného uznesenia, pričom jeho návrhu nebolo vyhovieť, keď Okresný súd Dolný Kubín v uznesení sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 09.11.2016 uviedol, že ak v danej veci nedôjde k vkladu vlastníckeho práva a katastrálny úrad nevydá o tom rozhodnutie, ale dôjde k zápisu vlastníckeho práva záznamom a katastrálny úrad dotknutým osobám oznámi vykonanie zápisu, čo sa týka lehôt nedôjde k neprimeranému zásahu do ich postavenia. Ďalej sa v uznesení uvádza, že bez ohľadu na to, či bude vlastnícke právo zapísané záznamom alebo vkladom, v deň vykonania tohto zápisu (aj pri zázname, aj pri vklade) začína plynúť 15- dňová lehota na zaslanie oznámenia o vykonaní záznamu, ktorá je rovnakou lehotou na zaslanie rozhodnutia o vklade. Rozhodujúce je pritom, že deň právoplatnosti rozhodnutia o vklade je totožný s dňom jeho vydania. Deň vydania rozhodnutia možno považovať za analogický s dňom zápisu vlastníckeho práva záznamom. Na základe uvedeného možno dospieť k tomu, že účastníci zmiernie sú povinní si splniť svoje povinnosti do 30 dní odo dňa zápisu vlastníckeho práva (záznamom). K vyjadreniu povinný priložil návrh na vydanie opravného uznesenia zo dňa 07.09.2016 a uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-269 zo dňa 09.11.2016, ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie opravného uznesenia.

5. Na výzvu súdu Okresný úrad Dolný Kubín predložil oznámenie, že vykonal dňa 07.10.2016 zápis údajov o právach k nehnuteľnostiam do operátu katastra nehnuteľností formou záznamu a predložil poštový podací hárok zo dňa 10.10.2016, kedy bolo doporučene odoslané oprávnenej oznámenie o vykonaní predmetného záznamu.

6. Následne vyšší súdny úradník skonštatoval, že v zmysle ust. § 580 OZ započítanie je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva záväzky medzi tými istými subjektmi, keď je veriteľ jednej pohľadávky súčasne dlžníkom druhej pohľadávky a dlžník naopak (vzájomnosť pohľadávok). Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. K započítaniu nedochádza automaticky, len čo sa pohľadávky stretli. Vyžaduje sa na to právny úkon niektorého z účastníkov záväzkového právneho vzťahu. Musí ísť o prejav adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejme, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti inej pohľadávke veriteľa. Formu tohto prejavu zákon nepredpisuje, ale nesmie odporovať ustanovenia § 34 a nasl. OZ. Započítanie je jednostranný právny úkon, na ktorý sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka, pretože ho možno vykonať aj proti jeho vôli. Započítanie námietku (započítací prejav) možno uplatniť po tom, keď sa pohľadávky stretli, a to od okamihu zročnosti pohľadávky, ktorá sa stala zročnou ako posledná. Vtedy dôjde k zániku pohľadávok v dôsledku započítania a to v rozsahu, v akom sa navzájom kryjú. Ak je niektorá z nich vyššia, zaniká len do výšky započítavanej protipohľadávky. Započítanie je teda možné vykonať jednostranne (úkon započítania urobí jeden subjekt voči druhému bez ohľadu na súhlas druhej strany), alebo dvojstranne (obidve zúčastnené strany akceptujú započítanie). Z jednostranného započítania sú vylúčené niektoré druhy pohľadávok, ako pohľadávka na náhradu škody na zdraví (takéto pohľadávky možno započítať navzájom), ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia, premlčané pohľadávky, súdne nežalovateľné pohľadávky, pohľadávky z vkladov a proti splatnej pohľadávke nemožno započítať nesplacnú (čo však neplatí naopak, pretože „V občianskoprávných záväzkových vzťahoch je možné

jednostranne započítať splatnú pohľadávku proti pohľadávke, ktorá ešte nie je splatná. Zánik pohľadávky v takomto prípade nastane okamihom, keď prejav vôle smerujúci k započítaniu dôjde veriteľovi pohľadávky, ktorá ešte nie je splatná.“ rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.01.200, sp. zn. 32 Odo 1143/2004). Dohodou možno naopak započítať aj takéto pohľadávky.

7. Po preskúmaní návrhu povinného na zastavenie exekúcie, vyjadrení súdneho exekútora a oprávnenej, obsahu spisu a predložených listín mal vyšší súdny úradník za preukázané, že povinný vykonal jednostranné započítanie dňa 12.06.2017, ktoré bolo oprávnenej doručené dňa 14.06.2017, keď povinný ako dôkaz súdu predložil fotokópiu podpísanej doručky. Na podklade konštatovaných skutočností a citovaných právnych predpisov vyšší súdny úradník posúdil, že započítací úkon zo strany povinného je platný, t. j. priznaný exekučným titulom, na podklade ktorého by povinný mohol viesť exekúciu. Vyšší súdny úradník sa nestotožnil s argumentáciou oprávnenej uvedenej vo vyjadrení, že jej nezačala plynúť lehota na zaplatenie sumy 35.000,- eur, a to v súvislosti s tým, že príslušný Okresný úrad Dolný Kubín rozhodnutie o povolení vkladu nevydal a preto sa peňažná pohľadávka povinného nemohla stať platnou a teda ani spôsobilou na započítanie. Exekučný súd mal za preukázané, že príslušný Okresný úrad Dolný Kubín vykonal zápis vlastníckeho práva záznamom v zmysle § 34 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z., o vykonaní zmeny upovedomil účastníkov konania v § 37 zákona č. 162/1995 Z. z., o čom svedčí aj vyjadrenie okresného úradu a doklad odovzdaní upovedomenia o vykonaní záznamu na poštovú prepravu zo dňa 10.10.2016. Pre započítanie jednostranným právnym úkonom musia byť splnené zákonné predpoklady, t. j.: dlžník urobil prejav, ktorým sledoval započítanie voči veriteľovi, pohľadávky dlžníka a veriteľa sú vzájomné, plnenie je rovnakého druhu, započítanie pohľadávok nie je vylúčené dohodou alebo zákonom. V danom prípade mal súd existenciu pohľadávok povinného voči oprávnenej za preukázanú. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu, ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu urobí prejav smerujúci k započítaniu alebo ak medzi účastníkmi dôjde k dohode o započítaní takýchto pohľadávok. Započítanie je forma bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným plnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Ak jedna z pohľadávok prevyšuje druhú, zaniká len do výšky protipohľadávky a v prevyšujúcej časti zostáva naďalej v platnosti. Kompenzačný prejav môže byť úspešne urobený iba od toho okamihu, keď sa vzájomne pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, stretli a boli spôsobilé na započítanie. Na základe tvrdení povinného mal vyšší súdny úradník za to, že tvrdená pohľadávka povinného voči oprávnenej bola splatná, rovnako bol súdu predložený započítací prejav povinného adresovaný oprávnenej. V súvislosti s tým ustálil, že boli naplnené zákonné predpoklady na započítanie ich vzájomných pohľadávok.

8. Na základe uvedeného vyšší súdny úradník dospel k záveru, že vymáhaný nárok oprávnenej, ktorý je predmetom tohto exekučného konania, v celom rozsahu zanikol jednostranným započítaním zo strany povinného ku dňu stretu vzájomných pohľadávok a preto v súlade s citovaným ust. § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku exekúciu zastavil. Zároveň rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie.

9. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil citujúc ust. § 61k ods. 1 písm. a), § 61k ods. 2, § 61k ods. 5, § 61e a § 61l ods. 3 Exekučného poriadku, § 34 ods. 1, § 35, § 37 zákona č. 162/1995 Z. z. o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam a § 580, § 581 ods. 2 a § 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

10. Proti tomuto uzneseniu podala oprávnená prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote sťažnosť, v ktorej uviedol, že súd sa vôbec nevysporiadal s námietkou oprávnenej, že uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k.6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016 nespĺňa materiálnu a formálnu vykonateľnosť a preto si povinný nemohol započítať svoju peňažnú pohľadávku vo výške 35.000,- eur voči peňažnej pohľadávke oprávnenej, ktorej vymoženía sa domáha v tomto exekučnom konaní. Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016 spôsobuje narušenie princípu právnej istoty, pretože nebolo vydané v súlade so zákonom a neobstojí ani tvrdenie Okresného súdu Dolný Kubín, že nedôjde k neprimeranému zásahu do postavenia oprávnenej a povinného. Takýmto uznesením ako aj následným (ne-) konaním Okresného súdu Dolný Kubín došlo k porušeniu zásady „iura novit curia“, ktorá neznamená len to, že súd pozná právo, ale aj to, že súd si musí byť vedomý účinkov, ktoré právo v podobe, v ktorej ho súd aplikuje, vyvoláva vo vzťahu k procesno-právnemu alebo hmotno-právnemu postaveniu nositeľa práv na súdnu ochranu svojich práv (viď aj nález Ústavného súdu SR zo dňa 20.12.2001, sp. zn. I. ÚS 59/00). Poukazujúc na znenie § 2 zákona č. 1/1993

Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky právny zástupca oprávnenej ďalej uviedol, že Okresný súd Dolný Kubín mal pri svojej rozhodovacej činnosti vydať také rozhodnutie, ktoré by bolo v súlade so zákonom (najmä s katastrálnym zákonom) a nie poukazovať na analógiu medzi inštitútom, akým je „vklad“ v zmysle katastrálneho zákona a akým je „záznam“ v zmysle katastrálneho zákona. Akýkoľvek súd má povinnosť vydávať rozhodnutia tak, aby sa odstránil stav právnej neistoty účastníkov a nebol potrebný k aplikácii tohto rozhodnutia žiaden ďalší výklad, avšak na druhej strane platí, že nadobudnutím právoplatnosti sa súdne rozhodnutie stáva nezmeniteľným a záväzným pre účastníkov, štát, ako aj orgány verejnej moci. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodlo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky.

11. Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016, na základe ktorého vznikla povinnému peňažná pohľadávka voči oprávnenej vo výške 35.000,- eur, viaže plynutie lehoty, počas ktorej má oprávnená povinnému vyplatiť jeho pohľadávku na deň právoplatnosti povolenia vkladu vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľnosti v prospech oprávnenej. Oprávnená opätovne zdôrazňuje, že doteraz jej takáto lehota nezačala plynúť, nakoľko Okresný úrad Dolný Kubín, katastrálny odbor takéto rozhodnutie nevydal a preto si povinný peňažnú pohľadávku vo výške 35.000,- eur nemohol započítať voči peňažnej pohľadávke oprávnenej, nakoľko peňažná pohľadávka povinného vo výške 35.000,- eur v zmysle uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016 sa doposiaľ nestala splatnou.

12. Vykonateľnosťou súdneho rozhodnutia sa v zmysle ust. § 232 CSP rozumie vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami. V zmysle § 232 ods. 2 a 3 CSP okamih vykonateľnosti rozsudku spravidla nastáva spravidla márnym uplynutím tzv. paričnej lehoty, ktorá zo zákona trvá tri dni od právoplatnosti rozsudku, ak súd v odôvodnených prípadoch neurčí dlhšiu lehotu.

13. Nad rámec uvedeného oprávnená dala do pozornosti, že jednostranný zápočet (započítanie záväzkov a pohľadávok kompenzačnou námietkou zo dňa 12.06.2017), na základe ktorého povinný preukazuje zánik peňažnej pohľadávky oprávnenej, bol prevzatý matkou oprávnenej (Margita Ťasnochová), vid' doručka zo dňa 14.06.2016. Povinný preto hodnoverne nepreukázal, že by započítanie záväzkov a pohľadávok vôbec nastalo tak, ako tvrdí povinný.

14. Okresný súd Banská Bystrica preto nesprávne ustálil, že peňažná pohľadávka povinného bola spôsobilá na započítanie s peňažnou pohľadávkou oprávnenej a teda došlo k zániku peňažnej pohľadávky oprávnenej zápočtom peňažnej pohľadávky povinného. Na základe uvedeného oprávnená navrhuje, aby odvolací súd touto sťažnosťou napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

15. Povinný vo vyjadrení k sťažnosti oprávnenej podanom prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016 bol medzi účastníkmi schválený zmier ohľadom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Uzavretým zmiernom bola oprávnenej uložená povinnosť vyplatiť sumu 35.000,- eur z titulu vyporiadania nehnuteľností patriacich do BSM do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zmiernu medzi oprávnenu a povinným. Povinný podal dňa 07.09.2016 na Okresný súd Dolný Kubín návrh na vydanie opravného uznesenia, v ktorom navrhoval, aby súd vydal opravné uznesenie, ktorým opraví výrok I. uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016 tak, že bude v ňom uvedené: „...zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto zmiernu v prospech navrhovateľky formou záznamu podľa ust. § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995Z. z.“ Okresný súd Dolný Kubín zamietol návrh povinného na opravu uznesenia č. k. 6C/162/2013-248, keď v uznesení uviedol, že vzniknutú chybu možno preklenúť výkladom. Je zrejmé, že splnenie svojich povinností si účastníci zmiernu určili v závislosti od času rozhodnutia katastrálneho úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva.

16. Ďalej právny zástupca povinného poukázal na § 31 ods. 5 a 6, § 36 zákona č. 162/1995 Z. z. a uviedol, že síce nedošlo k vkladu vlastníckeho práva a katastrálny úrad nevydal o tom rozhodnutie, ale došlo k zápisu vlastníckeho práva záznamom a katastrálny úrad dotknutým osobám oznámil vykonanie zápisu. Čo sa týka lehôt z pohľadu účastníkov nedošlo k neprimeranému zásahu do ich postavenia. Bez ohľadu na to, či bolo vlastnícke právo zapísané záznamom alebo vkladom, v deň vykonania tohto

zápisu (aj pri zázname, aj pri vklade) začína plynúť 15-dňová lehota na zaslanie oznámenia o vykonaní záznamu, ktorá je rovnaká s lehotou na zaslanie rozhodnutia o vklade. Rozhodujúce pritom je, že deň právoplatnosti rozhodnutia o vklade je totožný s dňom jeho vydania. Deň vydania rozhodnutia možno považovať za analogický s dňom zápisu vlastníckeho práva záznamom. Na základe toho možno potom výkladom dospieť k tomu, že účastníci zmiernu sú povinní splniť svoje povinnosti do 30 dní odo dňa zápisu vlastníckeho práva (záznamom). Prílišný formalizmus obsiahnutý v sťažnosti oprávnenej by spôsobil porušenie princípu spravodlivosti a práva na spravodlivý proces, čo konštatoval aj Okresný súd Banská Bystrica v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 50Ek/165/2017 v uznesení o zamietnutí sťažnosti Viery Polákovej, kde vystupuje ako povinná a Miroslav Polák ako oprávnený. Formalizmus, resp. formálna aplikácia práva je aplikácia práva, ktorá vychádza zo znenia právnych noriem, avšak nezohľadňuje či už cieľ právnej úpravy alebo konkrétne okolnosti daného prípadu. Laicky povedené ide o prílišné lipnutie, resp. pridrievanie sa znenia zákona bez určitého nadhľadu. Z uvedených dôvodov považuje povinný sťažnosť oprávnenej za neopodstatnenú. Zápis vlastníckeho práva bol vykonaný v prospech oprávnenej, čím vznikol exekučný titul povinného voči oprávnenej uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016.

17. Konanie medzi oprávnenou a povinným vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7C/44/2016 skončilo súdnym zmlerom a povinný bol zaviazaný zaplatiť oprávnenej 16.250,- eur najneskôr do 45 dní od právoplatnosti uznesenia o schválení zmleru. V súlade s ust. § 580 a nasl. OZ ku dňu 12.06.2017 vykonal povinný jednostranné započítanie vzájomných pohľadávok. Aktívne saldo je 18.750,- eur. Nárok priznaný povinnému nezanikol v celom rozsahu, ale len v časti sumy 16.250,- eur, ktorá bola priznaná oprávnenej súdnym zmlerom a ktorú jednostranne započítal povinný voči jeho pohľadávke vo výške 35.000,- eur. Vo zvyšku istiny 18.750,- eur podal povinný návrh na začatie exekúcie, ktorá nebola do dnešného dňa ukončená a vedie sa na Exekútorskom úrade JUDr. Martina Píryho. Toto exekučné konanie sa vedie z titulu právoplatného exekučného titulu Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016, na ktorý poukazuje oprávnená vo svojej sťažnosti ako na nevykonateľný exekučný titul. Nie je preto dôvodný ani argument sťažovateľky, že nedošlo k započítaniu pohľadávky povinného voči pohľadávke oprávnenej, ako aj argument, že tento exekučný titul nie je vykonateľný. V danej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 50Ek/165/2017 predkladala Viera Poláková vo svojich vyjadreniach totožné argumenty ako v sťažnosti zo dňa 08.03.2018 voči uzneseniu sp. zn. 2Ek/32/2017. S týmito argumentmi sa Okresný súd Banská Bystrica v konaní sp. zn. 50Ek/165/2017 nestotožnil a potvrdil, že rozhodnutie Okresného súdu Dolný Kubín jej právoplatným exekučným titulom, z ktorého vyplývajúcu pohľadávku si Miroslav Polák jednostranne započítal voči pohľadávke Viery Polákovej, čím jej pohľadávka zanikla v celom rozsahu. Sťažnosť Viery Polákovej v konaní voči uzneseniu sp. zn. 50Ek/165/2017 zo dňa 08.03.2018 bola zamietnutá uznesením zo dňa 22.05.2018, na ktoré povinný poukazuje.

18. Vzhľadom na uvedené povinný navrhuje, aby Okresný súd Banská Bystrica sťažnosť oprávnenej zo dňa 08.03.2018 voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Ek/32/2017 zamietol ako nedôvodnú a priznal povinnému trovy konania v rozsahu 100 %. K vyjadreniu právny zástupca povinného priložil uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-248 zo dňa 06.06.2016, uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/162/2013-269 zo dňa 09.11.2016, uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7C/44/2016 zo dňa 05.04.2017, uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 50Ek/165/2017 zo dňa 08.03.2018, sťažnosť povinnej proti uzneseniu sp. zn. 50Ek/165/2017, uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 50Ek/165/2017 zo dňa 25.05.2018, upovedomenie o začatí exekúcie súdneho exekútora JUDr. Martina Píryho, Exekútorský úrad Žilina sp. zn. 376EX 864/17 a exekučný príkaz súdneho exekútora JUDr. Martina Píryho, Exekútorský úrad Žilina sp. zn. 376EX 864/173

19. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

20. Podľa § 202 ods. 1 Exekučného poriadku v exekučnom konaní koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ak nejde o rozhodnutie o príklepe. Sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie,

proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Pojednávanie súd nariaďuje, ak to pokladá za potrebné.

21. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

22. Podľa § 239 ods. 1 a 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

23. Podľa § 245 CSP v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

24. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

25. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

26. Podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku.

27. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

28. Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

29. Podľa § 580 Občianskeho zákonníka ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

30. Podľa § 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítať nemožno premlčané pohľadávky, pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako aj pohľadávky z vkladov. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná.

31. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť oprávnenej nie je dôvodná. Súd v rozhodnutí vydanom vyšším súdnym úradníkom v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu konania o sťažnosti sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, súd musel sťažnosť oprávnenej ako nedôvodnú zamietnuť a sudca sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

32. Napriek zneniu cit. ust. § 202 ods. 2 Exekučného poriadku súd k veci ešte uvádza, že základnou otázkou, ktorú oprávnená nastolila vo vyjadrení k návrhu na zastavenie exekúcie, resp. v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu, je, či došlo k platnému zániku pohľadávky započítaním. Vyšší súdny úradník vyhovel návrhu povinného na zastavenie exekúcie z dôvodu, že boli naplnené zákonné predpoklady na započítanie vzájomných pohľadávok oprávnenej a povinného (splatné pohľadávky rovnakého druhu, ktoré sa vzájomne kryjú a ktoré sa stretli a započítací prejav). Započítanie vzájomných pohľadávok je hmotným právom uznaný spôsob zániku záväzkov za splnenia všetkých podmienok, ktorými sú: dlžník urobil prejav, ktorým sledoval započítanie voči veriteľovi, pohľadávky dlžníka a veriteľa sú vzájomné, plnenie je rovnakého druhu a započítanie pohľadávok nie je vylúčené dohodou alebo zákonom. V danom prípade povinný ako dlžník urobil riadny započítací prejav úkonom zo dňa 12.06.2017 označeným ako započítanie záväzkov a pohľadávok kompenzačnou námietkou, započítanie doručil oprávnenej, pohľadávka povinného vo výške 16.250,- eur na základe uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7C/44/2016 zo dňa 05.04.2017 a pohľadávka oprávnenej vo výške 35.000,- eur na základe Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 06.06.2016 sú rovnakého druhu (peniaze)

a sú vzájomné (povinný je povinný plniť oprávnenej a oprávnená je povinná plniť povinnému) a medzi povinným a oprávnenou nebola uzatvorená žiadna dohoda vylučujúca započítanie a započítanie vzájomných pohľadávok povinného a oprávnenej nevylučuje ani zákon. Súd má teda za to, že zápočet urobený povinným všetky tieto náležitosti spĺňa a tento platný započítací prejav spôsobujúci zánik nároku vymáhaného v tomto exekučnom konaní má za následok zastavenie exekúcie, pretože po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktorého spôsobili zánik vymáhaného nároku. Keďže povinný uniesol dôkazné bremeno pre potvrdenie skutočností uvedených v návrhu na zastavenie exekúcie ohľadom zániku pohľadávky započítaním, správne vyšší súdny úradník rozhodol, keď exekúciu zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku.

33. Pokiaľ oprávnená v sťažnosti, resp. vo vyjadrení k návrhu povinného na zastavenie exekúcie namietala, že jej pohľadávka na základe uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 06.06.2016 nie je doposiaľ splatnou z dôvodu, že uznesenie súdu, ktoré ju priznáva, nespĺňa materiálnu, ani formálnu vykonateľnosť, exekučný súd musí uviesť, že tento záver oprávnenej nie je správny. Splatnosť a vykonateľnosť sú dva rozličné právne inštitúty. Pohľadávka povinného priznaná uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 06.06.2016 je riadnou pohľadávkou priznanou právoplatným rozhodnutím súdu konštitatívnej povahy. Právoplatnosťou tohto konštitutívneho rozhodnutia súdu vzniklo právo povinného na plnenie voči oprávnenej, čo ani oprávnená v priebehu tejto exekúcie nijakým spôsobom nespochybnila. Otázka vykonateľnosti nároku či už po materiálnej alebo formálnej stránke v danej veci je irelevantná, nakoľko započítací prejav zo strany povinného bol realizovaný ešte pred začatím exekučného konania dňa 14.06.2017, kedy oprávnená prevzala tento započítací úkon povinného. V danej veci je relevantná splatnosť pohľadávky priznanej povinnému, pričom netreba zabúdať na to, že nárok povinného priznaný uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 06.06.2016 vznikol na základe súdneho zmieru účastníkov základného i tohto exekučného konania. Ide teda o hmotnoprávny úkon účastníkov v zmysle Občianskeho zákonníka, a to dohodu o vyporiadaní BSM. Z tohto dôvodu (rozumej z hmotnoprávneho hľadiska) je potrebné pristupovať i k výkladu všetkých zložiek výroku uvedeného uznesenia aj podľa § 35 Občianskeho zákonníka, teda aj určení splatnosti pohľadávky titulom vyporiadania BSM pre účely platného započítania podľa § 581 ods. 2 druhá veta Občianskeho zákonníka. V tomto zmysle ako aj v súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá odmieta prehnany formalizmus pri výklade právnych noriem ako aj právnych úkonov preferujúc naplnenie práv účastníkov, v danej veci k tomu takto pristúpil i exekučný súd.

34. Exekučný súd vyložil výrok uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/162/2013 zo dňa 06.06.2016, ktorým bol schválený súdny zmier tak, že splatnosť pohľadávky priznanej povinnému titulom vyporiadania BSM vznikla 30. dňom po právoplatnosti uznesenia, keďže uznesenie súdu má v tomto prípade konštitatívne účinky a jeho právoplatnosťou dochádza k zmene vlastníckeho práva. Je totiž nepochybné, že účastníci si vymienili splatnosť pohľadávky z titulu vyporiadania BSM na 30. deň po zapísaní zmeny vlastníckeho práva. Inými slovami povedané, oprávnená bola povinná vyplatiť pohľadávku z titulu vyporiadania oprávnenej do 30 dní po tom, ako sa stala vlastníčkou nehnuteľností, ktoré boli predmetom vyporiadania. Od tohto momentu mohol povinný, pokiaľ mu oprávnená sumu nevyplatila, platným spôsobom započítať svoju pohľadávku proti pohľadávke oprávnenej, ktorá je predmetom tejto exekúcie. Exekučný súd nemôže akceptovať názor oprávnenej, že pohľadávka sa doposiaľ nestala splatnou, hoci jej vlastnícke právo titulom vyporiadania BSM už je zapísané. Takáto zrejma nespravodlivosť nemôže byť nikdy výsledkom súdnej ochrany. Taktiež súd musí uviesť, že by to mohlo viesť k „absurdnému“ výsledku, že osoba, ktorej bola poskytnutá ochrana práva zo strany súdu (povinný), by v konečnom a reálnom dôsledku zostala bez nej, a to len z dôvodu formalistického výkladu výroku súdneho rozhodnutia, pričom v konkrétnom prípade nie je žiadna pochybnosť o povinnosti oprávnenej voči povinnému. Takýto formalizmus musí exekučný súd odmietnuť a to v súlade s nižšie uvedenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie IV. ÚS 19/2012 zo dňa 12.01.2012 „pod prehnaným formalizmom sa rozumie interpretácia, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak, popiera samotný zmysel právnej úpravy.“ a podobne aj rozhodnutie IV. ÚS 340/2012 zo dňa 03.07.2012 v zmysle ktorého „Podľa názoru ústavného súdu, kým zákonodarcu upravuje všeobecne, normatívnym spôsobom práva a povinnosti subjektov (abstraktných) právnych vzťahov, zmluva zahŕňa individuálne práva a povinnosti konkrétnych zmluvných strán v konkrétnom vzťahu. Tento rozdiel musí byť zohľadnený aj v rozdielnom prístupe k výkladu právnych predpisov a zmlúv ako právnych úkonov. Prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú

do zmluvnej slobody občana vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy (k tomu pozri I. ÚS 242/07, I. ÚS 243/07, podobne aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 625/03 zo 14. apríla 2010).“

35. Pokiaľ oprávnená v sťažnosti namietala, že započítanie nenastalo z dôvodu, že jednostranný zápočet bol prevzatý matkou oprávnenej, súd s poukazom na § 200 Exekučného poriadku v spojení s § 245 CSP uvádza, že použitie novôt v sťažnosti ako osobitnom opravnom prostriedku voči uzneseniam vydanými vyššími súdnymi úradníkmi, ktorými sa rozhodlo o návrhoch na zastavenie exekúcie, je limitované § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. Ináč povedané v sťažnostiach proti meritórnym exekučným rozhodnutiam je akceptovanie novôt podľa úvahy súdu o možnosti ich použitia podľa účelnosti v zmysle § 245 CSP vylúčené. Je potrebné uviesť, že sťažnostné konanie je v zásade jediným opravným konaním v exekučnom konaní a preto nie je akýmsi predĺžením konania o určitom procesnom podaní účastníka, ale je opravným konaním, v ktorom má dotknutá strana vytkáť vady konania i rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka (§ 239 CSP v spojení s § 243 CSP). Uvedené nepochybne vyplýva aj z rozdielu medzi rozhodovaním o sťažnostiach v nachádzacom konaní proti uzneseniam, kde sa v zásade nerozhoduje o merite veci a v exekučnom konaní proti rozhodnutiam o prípustnosti exekúcie, teda proti rozhodnutiam vo veci samej.

36. Premietnutím vyššie uvedených právnych záverov na daný procesný stav musí exekučný súd skonštatovať, že na namietanie doručenia započítania oprávnenej až v rámci sťažnostného konania súd nemôže prihliadnuť, keď oprávnená vo vyjadrení k návrhu povinného na zastavenie exekúcie túto skutočnosť nenamietala, ale naopak potvrdila, že započítanie prevzala dňa 14.06.2017. Exekučný súd so zreteľom na § 61k Exekučného poriadku ako aj so zreteľom na § 245 CSP nemôže prihliadnuť na skutočnosť a dôkazy, ktoré účastník exekúcie mohol a mal použiť už pri podaní návrhu na zastavenie exekúcie a teda nemôže vyhodnotiť sťažnosť ako dôvodnú a rozhodnúť podľa § 250 ods. 2 CSP. Je neprípustné v exekučnom konaní vzhľadom na jeho podstatu a účel, aby si účastník ponechával v talóne nejaké tvrdenia a dôkazy za účelom predĺženia konania, resp. zvýšenia nákladov konania. Takéto kalkulačné konanie v nových procesných kódexoch zákonodarca odmietol pod ťarchou neprihliadnutia na takéto úkony a to aj so zreteľom na povinnosť každého správať sa zodpovedne v súdnom konaní.

37. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia a sťažnosť oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Ek/32/2017 zo dňa 14.02.2018 zamietol. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie vyšší súdny úradník rozhodne o trovách exekúcie vrátane trov konania o sťažnosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.